

การวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไปภาคใต้
Discharge Planning of Professional Nurses in Regional and Provincial Hospitals,
Southern Thailand

ศุภชัย นवलสุทธิ
Suppachai Nualsuth

Order Key... ๑๗๘๐๑
BIB Key... ๑๗๐๙๑๘

๖
เลขหมู่ RA ๑๗๑.๘ ศ๗๔ ๒๕๔๒ ๖๐.๑
เลขทะเบียน.....
= ๘/ส.ภ. ๒๕๔๘

วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
Master of Nursing Science Thesis in Community Health Nursing
Prince of Songkla University
2542

ชื่อวิทยานิพนธ์ การวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลศูนย์และ
โรงพยาบาลทั่วไปภาคใต้
ผู้เขียน นายศุภชัย นवलสุทธิ
สาขาวิชา การพยาบาลอนามัยชุมชน
ปีการศึกษา 2542

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยของพยาบาลวิชาชีพและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงาน ณ แผนกผู้ป่วยในของโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไปในภาคใต้ จำนวน 260 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพ แบบสำรวจการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยของพยาบาลวิชาชีพ และแบบสำรวจการปฏิบัติของโรงพยาบาลเกี่ยวกับการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยตามการรับรู้ของพยาบาลวิชาชีพ หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคของแบบสำรวจ 2 ส่วนหลัง เท่ากับ .87 และ .91 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความแปร ค่าทีที่เป็นอิสระ ค่าเอฟ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างมีการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยทั้งในภาพรวมและในทุกขั้นตอนอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับกิจกรรมการวางแผนจำหน่ายทั้งหมด 66 กิจกรรม มีกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างมากกว่าร้อยละ 75 ปฏิบัติกับผู้ป่วยเกือบทุกรายหรือทุกราย จำนวน 25 กิจกรรม
2. การปฏิบัติของโรงพยาบาลทั้งในภาพรวมและเกือบทุกด้านเกี่ยวกับการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยตามการรับรู้ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับรายการกิจกรรมของโรงพยาบาลทั้งหมด 38 ข้อ มีกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างมากกว่า ร้อยละ 75 เห็นว่า โรงพยาบาลปฏิบัติเพียง 5 ข้อ และกิจกรรมที่กลุ่มตัวอย่างมากกว่า ร้อยละ 75 เห็นว่า โรงพยาบาลไม่ปฏิบัติหรือไม่แน่ใจว่าโรงพยาบาลปฏิบัติ มี 4 ข้อ

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์รายคู่ (bivariate analysis) พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ไม่มีความสัมพันธ์กับการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยทั้งในภาพรวมและในเกือบทุกขั้นตอน แต่การปฏิบัติของโรงพยาบาลทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยของพยาบาลวิชาชีพทั้งในภาพรวมและในเกือบทุกขั้นตอน ($r = .41, p < .05$) ยกเว้นเฉพาะด้านการได้รับการฝึกอบรมที่ไม่มีความสัมพันธ์กับขั้นตอนการประเมินปัญหาและการวินิจฉัยปัญหา

4. การวิเคราะห์โดยใช้สมการถดถอยพหุคูณ พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 คือ

4.1 นโยบายของโรงพยาบาล การมีส่วนร่วมของทีมสุขภาพ ๑ การติดต่อสื่อสาร ๑ และการปฏิบัติของโรงพยาบาลด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยในภาพรวม โดยสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ ร้อยละ 33.4

4.2 นโยบายของโรงพยาบาล การติดต่อสื่อสาร ๑ และการปฏิบัติของโรงพยาบาลด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยในขั้นตอนการประเมินปัญหา โดยสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ ร้อยละ 18.8

4.3 นโยบายของโรงพยาบาลและการปฏิบัติของโรงพยาบาลด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยในขั้นตอนการวินิจฉัยปัญหา โดยสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ ร้อยละ 17.2

4.4 การบริหารจัดการ นโยบายของโรงพยาบาล การมีส่วนร่วมของทีมสุขภาพ ๑ ลักษณะของโรงพยาบาลที่ปฏิบัติงานและการปฏิบัติของโรงพยาบาลด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยในขั้นตอนการกำหนดแผน โดยสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ ร้อยละ 34.7

4.5 นโยบายของโรงพยาบาล การมีส่วนร่วมของทีมสุขภาพ ๑ และการปฏิบัติของโรงพยาบาลด้านอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยในขั้นตอนการปฏิบัติตามแผน โดยสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ ร้อยละ 23

4.6 นโยบายของโรงพยาบาล การติดต่อสื่อสาร ๑ และการมีส่วนร่วมของทีมสุขภาพ ๑ มีความสัมพันธ์กับการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยในขั้นตอนการประเมินผล โดยสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนได้ ร้อยละ 24.3

จากผลการวิจัยนี้ สะท้อนให้เห็นว่า การวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยของพยาบาลวิชาชีพยังไม่ได้มีการปฏิบัติอย่างครอบคลุม และการปฏิบัติของโรงพยาบาลเป็นปัจจัยสำคัญที่น่าจะสนับสนุนการวางแผนจำหน่ายผู้ป่วยของพยาบาลวิชาชีพ

Thesis Title Discharge Planning of Professional Nurses in Regional and Provincial
 Hospitals, Southern Thailand
Author Mr. Suppachai Nualsuth
Major Program Community Health Nursing
Academic Year 1999

Abstract

This survey explored professional nurses' practice on patient discharge planning and related factors. Subjects included 260 nurses working at in-patient department of provincial and regional hospitals in Southern Thailand. Self-administered questionnaires were used to collect data regarding the subjects' personal background, practice on patient discharge planning and the hospitals' activities related to patient discharge planning. The Cronbach's alpha coefficient for the items regarding nurses' practice on patient discharge planning and hospital activities were .87 and .91 respectively. Data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation, skewness, independent t-test, analysis of variance, Pearson product moment correlation coefficient and stepwise multiple regression.

The results were as follows :

1. The subjects practised patient discharge planning at moderate level with reference to the whole process and each step of discharge planning. According to 66 items of patient discharge planning, there were 25 items that more than 75 percent of subjects reported that they performed for all or almost all patients they looked after.
2. The whole and almost all dimensions of activities related to patient discharge planning of the hospitals as perceived by the subjects were at moderate level. According to the 38 hospital activities, there were only 5 activities which more than 75 percent of the subjects reported that the hospitals performed, and 4 activities were not implemented.
3. Based on bivariate analysis, no personal factor was significantly related to patient discharge planning practice, but the whole and almost all dimensions of

hospital activities were positively correlated with the whole and all steps of patient discharge planning ($r = .41, p < .05$). Training was not associated with the steps of patient assessment and identification of patient problems.

4. In the stepwise multiple regression models where the whole and each step of discharge planning were dependent variables with personal factors and each dimension of hospital activities related to discharge planning as independent variables, factors which were significantly associated with the dependent variables at .05 level were as follows :

4.1 Hospital policy, participation of health team, communication and other activities were associated with the whole process of patient discharge planning. They explained 33.4 percent of the variance of this dependent variable.

4.2 Hospital policy, communication and other activities were associated with the step of patient assessment. They explained 18.8 percent of the variance.

4.3 Hospital policy and other activities were associated with the step of patients' problem identification. They explained 17.2 percent of the variance.

4.4 Management, hospital policy, participation of health team, classification of hospital and other activities were associated with the step of planning. They explained 34.7 percent of the variance.

4.5 Hospital policy, participation of health team and other activities were associated with the step of implementing the plan. They explained 23 percent of the variance.

4.6 Hospital policy, communication and participation of health team were associated with the step of evaluate. They explained 24.3 percent of the variance.

The results demonstrated that Professional Nurses had not yet practised discharge planning comprehensively, and hospital activities, particularly policy making, communication and participation of health team, were important factors promoting a more comprehensive practice of discharge planning.